

РЕКОМЕНДАЦІЇ
XIV Всеукраїнської
науково-практичної конференції
«ЗАКОНОДВСТВО УКРАЇНИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»
Київського університету права
Національної академії наук України
2 квітня 2013 р., м. Київ, вул. Доброхотова, 7 а

За результатами наукової дискусії учасники *XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку»* відзначають, що з огляду на особливості сучасного трансформаційного етапу розвитку суспільства та держави серед **ключових напрямків наукового юридичного дослідження проблем стану та шляхів вдосконалення системи законодавства України можливо виокремити наступні:**

- проведення подальших наукових досліджень факторів, що визначають ефективність правового впливу та правового регулювання, а також підвищення якості законотворчого процесу;
- більш широке запровадження наукової експертизи, в тому числі техніко-юридичної і мовно-термінологічної, а також системного аналізу стану правової урегульованості суспільних відносин;
- вироблення і запровадження єдиних критеріїв якості та ефективності законодавства;
- запровадження єдиного наукового підходу до структури законотворчого процесу, уніфікації юридичної (законодавчої) термінології, яка має застосовуватися при розробці законів та інших нормативно-правових актів;
- посилення інформатизації законодавчої діяльності, використання позитивного досвіду законотворчої діяльності зарубіжних країн на основі застосування методів порівняльного аналізу, наближення вимог законодавчої техніки до міжнародних стандартів;
- дослідження комплексу організаційних заходів, серед яких слід виділити здійснення діяльності, пов'язаної з прогнозуванням і плануванням законотворчості, забезпечення контролю за техніко-юридичною досконалістю законів на всіх стадіях законодавчого процесу;
- при здійсненні наукових досліджень необхідно враховувати те, що функціонування правової системи та її інститутів, в тому числі і системи законодавства, хоча й перебуває в залежності від специфіки розвитку держави та рівня наукового забезпечення процесів правотворення та державотворення, але й рівня правової культури, розвитку правової ідеології в державі та стану правосвідомості громадян. Інші чинники впливу на процес правотворення та державотворення становлять національні та міжнародні фактори розвитку, в тому числі глобалізація;
- розвиваючи правову систему України в контексті здійснення конституційної реформи доцільно на законодавчому рівні закріпити систему нормативно-правових актів шляхом прийняття Закону України «Про нормативно-правові акти» та «Про закони та законодавчу діяльність в Україні».

За результатами багатопланової наукової дискусії та обговорення найбільш **актуальних проблем сучасного законодавства, що регулює сферу приватного життя**, учасники конференції дійшли спільного розуміння, що його подальший розвиток та

вдосконалення значною мірою залежить від якості та рівня теоретико-методологічних основ законотворення в цій царині, зокрема:

- необхідно концептуально деталізувати наукові розробки з питань системи приватного права, його окремих галузей та інститутів, виробити схему науково - обґрунтованих програм щодо модернізації подальшої законодавчої діяльності;
- серед галузевих проблем є актуальними теми правової регламентації розміщення матеріалів в мережі Інтернет, відповідно до авторського права, врегулювання правовідносин, які передують укладенню трудового договору, питання правового регулювання іпотеки, проблеми медичного права ті ін. ;
- важливим завданням у зв'язку з реалізацією чисельних інноваційних програм, спрямованих на впровадження результатів творчої діяльності, є розробка проекту законів України про внесення змін та доповнень до законодавства у сфері права інтелектуальної власності.
- актуальною проблемою слід визнати різницю доктринальних підходів у розумінні поняття твору та критеріїв його охороноздатності в країнах різних правових систем: країн англоамериканської та романо-германської правових систем та окремо України, що зачіпає також і відносини у сфері охорони об'єктів авторського та суміжних прав в Інтернет;
- посиленій охороні та захисту підлягають ті знаки для товарів і послуг, що набули статусу добре відомого знака, відтак мають позитивну ділову репутацію від різних проявів недобросовісної конкуренції щодо них;
- слід об'єднати зусилля у сфері гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності і розробити необхідні зміни до національного законодавства з урахуванням міжнародно-правих стандартів щодо захисту суб'єктивних прав інтелектуальної власності медичних працівників;
- визнати необхідність розуміння вакцинації правом людини. Спеціалісти впевнені, що щеплення дітей надзвичайно потрібне й обов'язком держави є забезпечення кожного якісною вакциною;
- визнати, що лікарська таємниця є складовим елементом професійної таємниці і несе суспільне важливе етико-правове навантаження. На підставі судової практики можна дійти висновку, щодо необхідності широкої просвітньої діяльності у колі медичних працівників, щодо необхідності суворого дотримання лікарської таємниці;
- слід внести до законодавства про працю уточнення, а саме ст. 39, та п.2 ст. 40 КЗпП, оскільки немає чіткого розмежування, підстав припинення трудового договору на вимогу працівника через інвалідність або хворобу;
- слід дотримуватись гарантій законодавством про працю щодо умови та порядку оплати роботи у вихідні дні для різних категорій працівників.

В сфері реформування кримінальної юстиції та вдосконалення кримінального законодавства необхідно звернути увагу на наступне:

- необхідно провести ґрунтовну роботу щодо узгодження норм Кримінального кодексу України з нормами Кримінально-процесуального кодексу України, які значною мірою суперечать один одному;
- доцільно сформулювати вимоги до понятійного апарату Загальної та Особливої частини кримінального законодавства України, оскільки проблема єдиного розуміння понять, що використовуються в чинному Кримінальному кодексі України, породжує неоднозначну практику правозастосування та судову практику;
- незважаючи на певні позитивні та новаторські ідеї Кримінально-процесуального кодексу України, його окремі норми, які регламентують правове становище учасників кримінального провадження, потребують ґрунтового доопрацювання;

- норми, які регламентують окремі інститути кримінального та кримінально-процесуального права (наприклад, інститут примирення потерпілого з підозрюваним або обвинуваченим) є неузгодженими між собою і потребують вдосконалення;
- враховуючи неоднозначність застосування в Україні практики Європейського суду з прав людини, доцільно посилити наукову роботу щодо дослідження цього правового явища, та визначити його місце в системі джерел права України.
- зважаючи на позитивні зміни в законодавчих ініціативах України шляхом ухвалення Кримінально-процесуального кодексу та низки законів, на наш погляд, важливим аспектом є їх реалізація, інакше кажучи, яким чином вищезазначені нормативно-правові акти будуть застосовуватися на практиці, зокрема, у питаннях верховенства права та дотримання прав людини.

Учасники науково-практичної конференції звертають увагу на вирішення наступних наукових і практичних проблем *в контексті подальшого вдосконалення системи законодавства України*, зокрема:

- для України у період головування в ОЧЕС доцільно направити свої зусилля на посилення регіональної ролі організації. Цього можна досягти шляхом реалізації програм і напрямків регіонального спрямування. До таких можливих напрямів відносимо: втілення Чорноморської окружної автомагістралі і морських магістралей, підписання багатосторонньої угоди з інтермодальних перевезень, реалізацію проекту прямого вантажного паромно-залізничного сполучення, формування сучасної портової інфраструктури, створення уніфікованих преференційних взаємовигідних умов для вільної торгівлі та ін. Вочевидь досягнення цих цілей має відбуватися шляхом просування багатосторонньої економічної співпраці між державами-членами в поєднанні з комплексним вирішенням питань транспорту, торгівлі, енергетики, туризму, науки, захисту навколишнього середовища, боротьби із злочинністю тощо;
- обрання форм співробітництва в рамках міжнародних організацій обумовлюється певним рівнем розвитку міжнародних відносин, характером співробітництва різних держав між собою, цілями, що переслідують такі держави. Для ефективного вирішення питань міжнародного життя іноді застосовуються доволі складні процедури міжнародно-правового характеру, в тому числі, ухвалення обов'язкових для держав рішень та примусових заходів наднаціонального характеру. Разом з тим, беззастережною умовою застосування таких заходів є відповідність їх загально визнаним принципам міжнародного права.
- при наділенні міжнародної організації наднаціональними повноваженнями ключовим є питання балансу між забезпеченням нормального функціонування наднаціональних органів з метою досягнення цілей організації та захистом державного суверенітету і національної ідентичності членів таких організацій для запобігання «розчиненню» держав в інтеграційному співтоваристві;
- у межах першої (законодавчої) фази Плану Дій з лібералізації візового режиму Україна продовжила забезпечувати прийняття необхідного законодавства та стратегічних політичних документів у таких сферах, як правовий статус іноземців, управління кордонами і міграцією, надання притулку, торгівля людьми, незаконна торгівля наркотиками й надання взаємної допомоги у кримінальних справах. Зокрема, 23 липня 2012 року було підписано Угоду між Україною та Європейським Союзом про внесення змін до Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз;
- аналізуючи питання співпраці нашої країни з Європейським Союзом у рамках захисту та забезпечення прав людини, на сьогодні можна стверджувати, що вона є недостатньо ефективною. Свідченням цьому є скасування засідання комітету парламентського співробітництва Україна – ЄС (далі - КПС), заплановане на 3-5 квітня

2013 р. через неспроможність ВРУ сформувати свою половину персонального складу КПС. Така подія стала безпрецедентною, оскільки в історії Європарламенту не було випадку, щоб країні-партнерові не вдалося сформувати делегацію. З юридичної точки зору, засідання КПС повинне було стати ключовим для виконання Україною першої фази Плану Дій стосовно візової лібералізації, оскільки на засіданні планувалося розглянути проект закону про ратифікацію угоди з ЄС про спрощення візового режиму.

Учасники *XIV Всеукраїнська науково-практична конференція “Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку”* вважають, що результатом проведеної конференції Київським університетом права НАН України є конструктивні пропозиції щодо вдосконалення процесів законотворчості, законодавчого регулювання та оптимізації системи законодавства України в цілому. У зв’язку з актуальністю піднятих питань запропонувати до друку збірку матеріалів тез та доповідей конференції, а також розіслати рекомендації органам державної влади.

*Схвалено учасниками XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку”
2 квітня 2013 року
Оргкомітет конференції*